

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 22 (4)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Marta 1929.

PATENTNI SPIS BR. 5612

Alfred Jeremias, trgovac, Stuttgart, Nemačka.

Postupak za proizvodnju proti vodi otpornih sredstava za impregniranje, apreture i prevlake za boje na koži, drvu, hartiji, tkaninama i t. d.

Prijava od 2. januara 1927.

Važi od 1. novembra 1927.

Predmet je ovog izuma postupak za proizvodnju sretstva za impregniranje i apreturu za drvo, tkanine, papir i t. d. a osobito za u vodi netopive prevlake bojadisane kože. Izum postoji u tome, da se neko samo po sebi u vodi netopivo sretstvo (n. pr. Kolodiumlak) prije nego se njime napoji koža i t. d. pomoću posrednog vezivog sretstva prevede u vodi topivu mješavinu, zalim se njime prevuče predmet kojeg treba impregnirati ili prevući, a kada probije u predmet prevede se opet ponovno pomoću veziva sastojjećih se iz metalnih soli u netopivo stanje. Izraz „topivo“ imade se ovđe u tom smislu shvatiti, da nastane mješavina ili emulzija, koju se može praktično slično kao neku vodenu rastopinu neograničeno sa vodom razrediti. Ako se žele upotrebiti boje, onda im se može dodati sretstvo za prevlaku ili se može njima prevući materijal prije nego li što ga se prevuče sa prevlakom.

Taj novi postupak imade tu korist, da sretstvo za prevlaku mnogo lakše probije u topivom stanju u rupice i vlakna i t. d. i da se s njima mehanično veže kao da se je, kako je do sada bilo običajno, upotrebilo u netopivom stanju. Takove prevlake nemogu da postanu trunave i da se drobe, kao n. pr. prevlake od laka, a kada se prevedu u netopivo stanje, uplivom vezivog sretstva nisu više osjelljive za vlagu kao

što je to prevlaka iz obične u vodi topive boje.

Taj novi postupak imade osim toga jošte i tu prednost, da na taj način obrađeni materijal, kao koža, drvo, tkanina i t. d. pridrži svoj naravni karakter po vanjskom licu, boji i opipu sasma nepromjenjen.

Kao po sebi netopiva sretstva mogu n. pr. da se upotrebe za prevlaku rastopine zaponlaka, kaučukovog laka, kolodija, zellita ili šelaka, koje se pomoću sapuna, turskog crvenog ulja ili kakvog drugog posrednog topivnog sretstva prevedu u topivo stanje t. j. u emulziju, koja se dade prema potrebi vodom razrediti. Toj se emulziji mogu po volji dodati jošte zemljane boje, lakovi ili anilinske boje. — Na taj način dobivenom rastopinom prevuče se koža, drvo itd. rastopina prodre lako u rupice, pa ju dotični materijal potpuno upije. Prevlakom prevučeni materijal učvrsti ili fiksira se nakon toga pomoću koje metalne soli, n. pr. stipse octeno kisele gline itd. to jest, prevlačno sretstvo se prevede opet u netopivo stanje, a to se postigne na taj način da se dotični predmet umoči, opere ili poškropi sa tim vezivim sretstvom. Na taj se način mogu dobiti vrlo trajno impregnisane tkanike, takorekući neograničeno trajanje prevlake boja za kožu i za pranje sposobne prevlake za drvo.

Kao primjeri izvoda neka služe:

1. 100 gr. zaponlaka kako je u trgovini običajan, mešaju se sa 25 gr. crvenog turskog ulja (Türkschrotöl) tako dugo, dok nastane bistra jednolična tekućina, koja je u vodi netopiva. Toj se mješavini primješa 120 gr koje mu drago običajne prevlačne boje i sve razredi sa trostrukom količinom vode. Tom se mješavinom sada koža prema potrebi 2—3 puta poškropi ili se narosi na nju četkom. Poslije zadnjeg postupka učvrsti ili fiksira se bojadisana prevlaka sa rastopinom stipse, šta se može postići umakanjem, prevlačenjem četkom ili škropljenjem. Zatim se koža opere, posuši i dalje na običajan način izrađuje.

2. 80 gr. rastopine kolodija i 20 gr. rastopljene gume mješaju se sa 20 gr. oleina i usapune sa 8 gr. 50% ne kalijeve lužine: nadalje se postupa na isti način kao u primjeru 1.

3. 100 gr. rastopine kaučuka mješa se sa 25 gr. uljene kiseline i usapuni sa 10 gr. 50% ne kalijeve lužine. U tu se mješavinu polako primješa 100 gr. zemljane boje i sve zajedno u mlinu za mlenje boja sitno samelje. 10 gr. te u vodi topive kaučukaste boje razrede se sa 100 gr. vode i s time se prevuče 1—2 puta koža, drvo itd., a nakon što je tekućina upivena, uzme se u nadalji postupak sa octeno kiselom glinom.

4. Koža itd. prevuče se na do sada poznati način sa kojim sretstvom za bojadisane, odnosno drvo sa kvasom za bojadisane; zatim se prevuče koža sa kakvom rastopinom gume, koja se je na prije opisani način učinila u vodi topivom, a konačno se na opisani već način učvrsti ili fiksira.

5. Na prije opisani način topivo učinjena rastopina kaučuka razredi se sa 20-strukom količinom vode, a ako je potrebno i dodatkom sapuna, tutkala i sličnog, te se upotrebljava za impregnisanje tkanina.

6. Ta u vodi topiva rastopina gume, sposobna je u koncentrisanom stanju za impregnisanje kože. 100 kg. kože uloži se u polvlažnom stanju u valjak (bure). Valjak se nekoliko minuta pusti okretati pa se zatim uliju kroz šuplju osovinu 1—2 kile koncentrisane u vodi topivom učinjene gume.

Nakon što je koža jednoliko upila gumu, učvrsti ili fiksira se slabom rastopinom stipse, bilo u valjku, bilo umakanjem.

7. 70 gr. rastopine zellita i 30 gr. rastopine kaučuka, koje se obe rastopine na prije opisani način u vodi topivim učine, pomješaju se i razrede prema željenoj jakosti apreture, sa dvo- do peterostrukom količinom vode. Toj se razređenoj rastopini može prema potrebi dodati skroba ili tutkalove hladeline, zatim se apretira materijal kojeg se prerađuje s tom mješavinom i konačno fiksira na opisani način.

Patentni zahtevi:

1. Postupak za proizvodnju prema vodi otpornih prevlaka, impregnacija i apretur-nih sretstava za prediva, sukno, tkanine svake vrste, drvo, kože i sličnog, označen time, da se materijal, koji treba da se preradi nakvasi sa kakvim po sebi u vodi netopivim sretstvom za prevlaku, kao kaučukom, kolodijem, ili sličnim, koje se je sretstvo pomoću posrednog vezivnog sretstva prevelo u vodi topivo stanje a zatim se to sretstvo opet prevede u netopivo stanje, da bi se time materijal zaštitio protiv upliva vode.

2. Postupak po zahtevu 1, označen time, da se u vodi topivom učinjenoj prevlaci doda prije prevlačenja obično sretstvo za bojadisane, zemljane boje ili slično.

3. Postupak po zahtevu 1, označen time, da se materijal koji se prerađuje najprije prevuče bojom, kvasom za bojadisane ili sličnim, a nakon toga prevuče prevlakom učinjenom topivom u vodi.

4. Postupak po zahtevu 1 i 2, označen time, da se 100 gr. zaponlaka mješa sa 25 gr. crvenog turskog ulja, tome primješa 120 gr. boje i sa po prilici trostrukom količinom vode razredi, tom se mješavinom prevuče bojadisana koža i zatim stipsom fiksira.

5. Postupak po zahtevu 1 i 2, označen time, da se 80 gr. rastopine kolodija mješaju sa 20 gr. rastopljene gume i 20 gr. oleina, zatim sa 8 gr. 50% ne kalijeve lužine usapune i konačno stipsom fiksiraju, nakon izvršenog prevlačenja.